

श्री.जयदिय डाकरे सर श्री.प्रविण डाकरे सर

Subscribe

इयत्ता - सहावी (29 जून) विषय - मराठी

Subscribe

शाळापूर्व तयारी - उपचारात्मक ब्रीज कोर्स (15 ते 30 जून)

मागील इयत्तेच्या अध्ययन निष्पत्तीवर आधारित अभ्यासक्रम समाविष्ट

टेस्ट
मोडवा

प्र. १. वाचा. लक्षात ठेवा.

कवितेत आलेले खालील शब्द, त्या शब्दापुढे दाखवल्याप्रमाणे नेहमी लिहितात.

कापनी - कापणी, पापनी - पापणी, मापनी - मापणी, गोफनी - गोफणी, झापनी - झापणी,
रगडनी - रगडणी, चोपनी - चोपणी.

- उपक्रम :** १. शेतीकामासाठी कोणकोणती अवजारे लागतात, ते शेतात जाऊन पाहा. त्यांची नावे माहित करून घ्या. ती वापरून कोणकोणती कामे केली जातात याची माहिती मिळवा. वर्गात सांगा.
२. बहिणाबाई चौधरी यांच्या कवितांचा संग्रह करा.

- कंसांत काही क्रियापदे दिली आहेत. त्यांची योग्य रूपे तयार करून खालील वाक्यांतील रिक्त्या जागी लिहा.

उदा., राधाने टाळ्या (वाजवणे)
राधाने टाळ्या वाजवल्या.

१. शिक्षकांनी मुलींचे अभिनंदन, (करणे)
२. चंदूने झाडांना पाणी, (घालणे)
३. आईने नीताला प्रश्न, (विचारणे)
४. मंदा गाणी छान, (म्हणणे)

- कंसातील सूचनेनुसार वाक्ये बदलून पुन्हा लिहा.

१. आकाशात ढग येताच मोर नाचू लागला.
(‘मोर’ ऐवजी ‘मुले’ हा शब्द घ्या.)
२. साप दिसताच तो घाबरला.
(‘तो’ ऐवजी ‘त्या’ हा शब्द घ्या.)
३. अभयने दप्तर जागेवर ठेवले.
(‘अभय’ ऐवजी ‘शारदा’ हा शब्द घ्या.)
४. पृथ्वी सूर्याभोवती फिरते.
(‘पृथ्वी’ ऐवजी ‘चंद्र’ हा शब्द घ्या.)

✚ सराव कर.

उदाहरणसंग्रह 36

खालील अपूर्णांक दशांश पद्धतीत लिहा आणि वाचा.

(1) $3 \frac{9}{10}$

(2) $1 \frac{4}{10}$

(3) $5 \frac{3}{10}$

(4) $\frac{8}{10}$

(5) $\frac{5}{10}$

□ शतांशस्थान

$\frac{1}{10}$ या अपूर्णाकाचे 10 समान भाग केले, तर प्रत्येक भाग $\frac{1}{100}$ म्हणजे एक शतांश होतो, म्हणून 1 दशांश = 10 शतांश किंवा $\cdot 1 = \cdot 10$ हे लक्षात घ्या. $\frac{1}{100}$ ला 10 ने गुणल्यावर $\frac{10}{100} = \frac{1}{10}$ हा अपूर्णांक मिळतो, म्हणून दशांशस्थानाला लागून उजवीकडे शतांशस्थान तयार करता येते. शतांशाचे स्थान तयार करून $\frac{14}{100}$ हा अपूर्णांक 0.14 असा लिहितात.

$$\frac{14}{100} = \frac{10+4}{100} = \frac{10}{100} + \frac{4}{100} = \frac{1}{10} + \frac{4}{100}$$

म्हणून $\frac{14}{100}$ चे दशांश रूपात लेखन करताना दशांशस्थानात 1 आणि शतांशस्थानात 4 हा अंक येतो.

या अपूर्णाकाचे लेखन 0.14 आणि वाचन 'शून्य पूर्णांक चौदा शतांश' किंवा सोईसाठी 'शून्य दशांशचिन्ह एक चार' असे करतात. त्याचप्रमाणे $6 \frac{57}{100}$ चे लेखन 6.57 आणि $50 \frac{71}{100}$ चे लेखन 50.71 असे होते.

$\frac{3}{100}$ चे लेखन करताना दशांशस्थानात काही नाही हे लक्षात घेऊन त्या स्थानावर 0 हा अंक लिहावा लागतो, म्हणजे $\frac{3}{100}$ चे लेखन 0.03 असे होते.

खालील सारणीत काही दशांश अपूर्णाकांचे लेखन व वाचन दाखवले आहे. ते अभ्यासा.

व्यवहारी अपूर्णांक	दशक	एकक	दशांश	शतांश	दशांश अपूर्णांक रूपात लेखन	वाचन
$7 \frac{5}{10}$		7	5		7.5	सात दशांशचिन्ह पाच
$7 \frac{5}{100}$		7	0	5	7.05	सात दशांशचिन्ह शून्य पाच
$\frac{82}{100}$		0	8	2	0.82	शून्य दशांशचिन्ह आठ दोन
$25 \frac{6}{100}$	2	5	0	6	25.06	पंचवीस दशांशचिन्ह शून्य सहा

उदाहरणसंग्रह 37

खालील अपूर्णांक दशांश रूपात लिहा आणि वाचा.

(1) $9 \frac{1}{10}$

(2) $9 \frac{1}{100}$

(3) $4 \frac{53}{100}$

(4) $\frac{78}{100}$

(5) $\frac{5}{100}$

(6) $\frac{5}{10}$

(7) $\frac{2}{10}$

(8) $\frac{20}{100}$

Problem Set 36

Practice.

Write the following mixed fractions in decimal form and read them aloud.

(1) $3 \frac{9}{10}$

(2) $1 \frac{4}{10}$

(3) $5 \frac{3}{10}$

(4) $\frac{8}{10}$

(5) $\frac{7}{10}$

Hundredths

If $\frac{1}{10}$ is divided into 10 equal parts, each part becomes $\frac{1}{100}$ or one hundredth. Therefore, note that 1 tenth = 10 hundredths, or $0.1 = 0.10$. By multiplying $\frac{1}{100}$ by 10 we get $\frac{10}{100} = \frac{1}{10}$. Therefore, it is possible to create a hundredths place next to the tenths place. After creating a hundredths place we can write $\frac{14}{100}$ as 0.14.

$\frac{14}{100} = \frac{10+4}{100} = \frac{10}{100} + \frac{4}{100} = \frac{1}{10} + \frac{4}{100}$ meaning that when writing $\frac{14}{100}$ in decimal form, 1 is written in the tenths place and 4 is written in the hundredths place. This fraction is written as 0.14 and is read as 'zero point one four'. Similarly, $6 \frac{57}{100}$ is written as 6.57 and $50 \frac{71}{100}$ is written as 50.71.

While writing $\frac{3}{100}$ in decimal form, we must remember that there is **no number in the tenths place** and so, we put 0 in that place, which means that $\frac{3}{100}$ is written as 0.03.

Study how the decimal fractions in the table below are written and read.

Fractions	Tens	Units	Tenths	Hundredths	Decimal fractions in figures	Decimal fractions in words
$7 \frac{5}{10}$		7	5		7.5	Seven point five
$7 \frac{5}{100}$		7	0	5	7.05	Seven point zero five
$\frac{82}{100}$		0	8	2	0.82	Zero point eight two
$25 \frac{6}{100}$	2	5	0	6	25.06	Twenty-five point zero six

Problem Set 37

Write the following mixed fractions in decimal form and read them aloud.

(1) $9 \frac{1}{10}$

(2) $9 \frac{1}{100}$

(3) $4 \frac{53}{100}$

(4) $\frac{78}{100}$

(5) $\frac{5}{100}$

(6) $\frac{5}{10}$

(7) $\frac{2}{10}$

(8) $\frac{20}{100}$

2. Read what they are saying when they make that sound.

हे प्राणी विशिष्ट आवाज करून काय सांगत आहेत, ते वाचा.

O4

टेस्ट
मोडवा

I am so warm.
I am so happy.

It is night.
Now I can fly.

I want
lots of
honey.

Where
are you,
my
friend?

• Now use your imagination and say what these animals may say.

तुमची कल्पनाशक्ती वापरून हे प्राणी काय म्हणत असतील ते सांगा.

O15

• lion • mouse • sheep • monkey • horse • dog • frog • bee

3. Rewrite the lines as shown.

दाखवल्यानुसार ओळीचे पुनर्लेखन करा.

W5

(1) First stanza : Cats purr – A cat purrs.

(2) Second stanza : Monkeys chatter – Monkeys are chattering.

(3) Third stanza : Flies hum – Flies were humming.

4. Form pairs. Write complete conversations for the following situations. You may use some of the sentences given below.

जोड्या करा. खालील प्रसंगांसाठी पूर्ण संवाद लिहा. त्यासाठी येथे दिलेल्या काही वाक्यांचाही उपयोग करता येईल.

O6

W11

W9

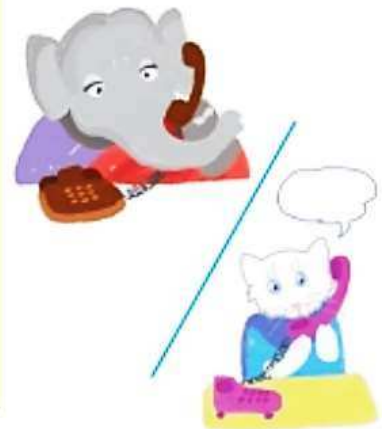
Is your father
at home?

Can I speak to
Pitku please?

Is that Mrs Lion?

- Hello. • Sorry, wrong number. • Please give her a message.
- Please ask him to ring me up. • Please speak a little louder.
- May I know who's calling? • speaking. • here.

माहीत आहे का तुम्हांला ?

- चांगले दात हवे असल्यास त्यांची नीट काळजी घेणे महत्त्वाचे असते. तोंडातील प्रत्येक दाताला एनॅमल नावाच्या पदार्थाचे आवरण असते. एनॅमल हा शरीरातील सर्वात टणक पदार्थ आहे. त्यामुळे दातांच्या आतील नाजूक भागांचे रक्षण होते; परंतु दात नियमितपणे स्वच्छ न केल्यास हे एनॅमलही नष्ट होते आणि दात किडतात.

- जेवताना आपण अनेक स्वादांचा आनंद घेत असतो. जिभेने चव व नाकाने पदार्थांचे वास आपल्याला कळतात; परंतु काही वेळा पदार्थांचा वास किंवा चव नेहमीपेक्षा वेगळी असल्याचे जाणवते. अन्न खराब झाले असल्यामुळे असे होऊ शकते. अशा बदलांकडे लक्ष द्यावे. अन्न खराब झाले असल्यास ते खाण्याचे टाळता येते.

सांगा पाहू !

श्वासोच्छ्वास घडवून आणण्यामध्ये कोणकोणत्या इंद्रियांचा सहभाग असतो ?

इंद्रियसंस्था

अनेक इंद्रिये मिळून श्वासोच्छ्वास घडवून आणतात हे तुम्ही पाहिले. यांपैकी कुठलेही एक इंद्रिय नीट काम करत नसेल, तर श्वासोच्छ्वासाचे काम पूर्ण होणार नाही. शरीराचे एखादे काम एकत्रितरीत्या पूर्ण करणाऱ्या इंद्रियांच्या अशा गटाला इंद्रियसंस्था म्हणतात. म्हणून नाक, श्वासनलिका, फुफ्फुसे आणि श्वासपटल यांना एकत्रितपणे श्वसनसंस्था म्हणतात.

जरा डोके चालवा.

टॅस्ट सोडवा

पचनसंस्थेमध्ये कोणकोणत्या इंद्रियांचा समावेश असतो ?

शरीरातील ऊर्जा

श्वसनक्रियेमुळे ऑक्सिजन वायू शरीरातील रक्तात येतो आणि शरीराच्या सर्व भागांत पसरतो.

पचनातून तयार झालेले पदार्थही रक्तात मिसळतात व रक्ताबरोबर ते शरीराच्या सर्व भागांत पोचतात. त्यांपैकी काही पदार्थ शरीरासाठी इंधनाचे काम करतात.

हवेतील ऑक्सिजन रक्ताबरोबर शरीराच्या सर्व भागांमध्ये पोहचला, की तेथे पदार्थांचे ऑक्सिजनच्या मदतीने मंद ज्वलन होते आणि शरीराला ऊर्जा मिळते. हीच ऊर्जा शरीराची सर्व कामे होण्यास उपयुक्त ठरते.

रक्ताभिसरण

अन्नातील इंधनपदार्थ व हवेतील ऑक्सिजन शरीराच्या सर्व भागांत पोचवण्याचे काम रक्तवाहिन्यांतून सतत वाहत असणारे रक्त करते; पण रक्त वाहत ठेवण्याचे काम कोण करते ?

हे काम होण्यासाठी हृदयाचे सतत आकुंचन-शिथिलीकरण होत असते, हे तुम्ही शिकला आहात.

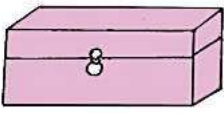
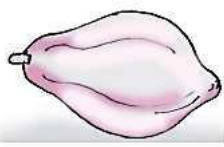

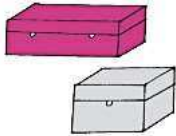

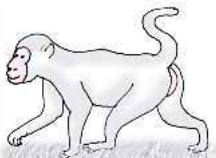
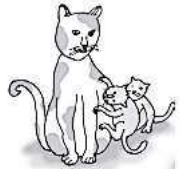

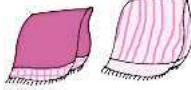

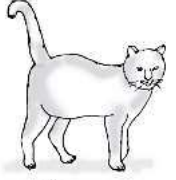
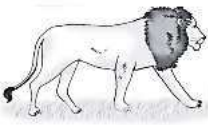
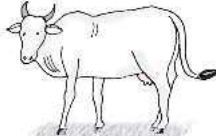
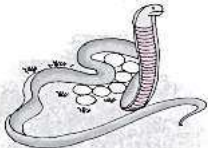

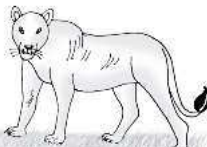
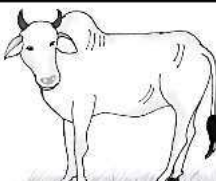
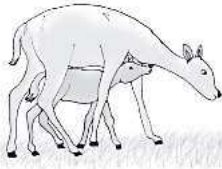
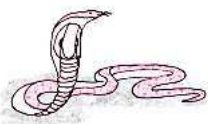

हृदयापासून रक्त वाहून नेणाऱ्या तसेच फिरून परत हृदयापर्यंत रक्त आणणाऱ्या रक्तवाहिन्यांचे एक जाळे शरीरभर पसरलेले असते.

शरीरात रक्त सतत फिरत ठेवण्याच्या क्रियेला 'रक्ताभिसरण' म्हणतात. आपल्या शरीरात रक्तातून ऑक्सिजन व्यतिरीक्त असंख्य पदार्थ एका भागातून दुसऱ्या भागात पोहोचवले जातात. तेही रक्ताभिसरणामुळे शक्य होते. हृदय आणि रक्तवाहिन्यांच्या जाळ्याला मिळून 'रक्ताभिसरण संस्था' म्हणतात. आपण जिवंत असेपर्यंत रक्ताभिसरणाचे काम रात्रंदिवस सतत चालू राहते.

● पढ़ो, समझो और बताओ :

टेस्ट
मोडवा

७. (अ) बोध

				
आँख	पेटी	औषधि	पपीता	आम
				
आँखें	पेटियाँ	औषधियाँ	पपीते	आम
				
माला	सिक्का	तौलिया	बंदर	बिल्ली
				
मालाएँ	सिक्के	तौलिये	बंदरिया	बिलाव
				
सिंह	गाय	हिरन	नागिन	चुहिया
				
सिंहनी	बैल	हिरनी	नाग	चूहा

□ चित्र के माध्यम से वचन और लिंग बोधक शब्द समझाएँ। परिभाषा नहीं बतानी है। अन्य उदाहरण देकर विद्यार्थियों से दृढीकरण करवाएँ। एकवचन-बहुवचन, स्त्रीलिंग-पुल्लिंग से संबंधित अन्य शब्दों का लेखन करवाएँ। पाठ्यपुस्तक में आए इसी प्रकार के शब्दों को ढूँढने और लिखने के लिए कहें। सामान्य बातचीत में ऐसे शब्दों का प्रयोग करने हेतु प्रेरित करें।

स्वयंमूल्यमापन चाचणी पहा खालील लिंकवर..

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

माझा ऑनलाईन अभ्यास – प्रत्येक घटकाच्या टेस्ट सोडवा खालील लिंकवरून

सहावी मराठी	सहावी गणित	सेमी गणित	सहावी इंग्रजी	सहावी इतिहास
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा
सहावी भूगोल	सहावी विज्ञान	सेमी विज्ञान	सहावी हिंदी	
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	

दररोजच्या माझा अभ्यास pdf तुम्हाला खालील लिंकवर मिळतील.

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

इतर इयत्तांच्या ऑनलाईन टेस्ट सोडवा खालील लिंकवरून...

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा